

WWF Verdens naturfond
Postboks 6784 – St. Olavs plass
0130 Oslo
Org.nr.: 952330071MVA
Tlf: 22 03 65 00
post@wwf.no
www.wwf.no

Til Landbruks- og matdepartementet
Klima- og miljødepartementet

Oslo, 17.10.2024

Høring av ny lov om utøvelse av jakt, fangst og felling av vilt mv. (viltressursloven)

WWF Verdens naturfond (WWF) vil takke departementene for muligheten til å komme med høringsinnspill til ny lov angående viltforvaltning.

Generelle betraktninger

Vi vil først påpeke at det er positivt å re-evaluere eksisterende lover med jevne mellomrom ettersom situasjoner endrer seg med tiden. Det er imidlertid uheldig å endre lovens navn fra "viltloven" til "viltressursloven". Ordvalg har betydning for hvordan noe oppfattes, og det å innsnevre viltet til en betegnelse der det kun anses som en ressurs som skal utnyttes reduserer viltets egenverdi. Det er et helt feil signal å gi i når verden står midt i en global naturkrise, og verdens arter [opplever drastiske nedganger](#). Det er langt bedre å beholde det opprinnelige navnet "viltloven" da den ikke reduserer viltets verdi, eller å bruke navnet "jaktloven" eller "viltforvaltningsloven" fordi det er nettopp regulering av jakt denne loven i stor grad handler om.

Som det påpekes i høringsnotatet, innebærer forslaget "*i stor grad en videreføring av gjeldende rett*". Vi mener at lovforslaget ikke innebærer særlig mye modernisering av eksisterende lov, og opererer med en del gammeldags språk og definisjoner. Vi mener derfor at hele lovforslaget burde sendes til et faglig lovutvalg som kan sørge for å inkludere en mer økosystemrettet tankegang enn det som ligger i det nåværende forslaget. Utøvelse av jakt er begrenset til en liten del av Norges befolkning, og samfunnet generelt blir stadig mer kritiske til jakt og hvordan den utøves. Vi mener derfor at de som utøver jakt må holde seg innenfor hva samfunnet aksepterer, og ikke drive jakt på en måte som vekker allmenne etiske reaksjoner. Flere av punktene i dette lovforslaget, henholdsvis jakt i yngletiden, bruk av feller og alternative våpen, er tvilsomme sett fra dyreetiske og allmenne perspektiv, og bør revurderes. Det tas heller ikke høyde for at jakt ofte påvirker andres friluftslivsinteresser negativt. Det er mange som ferdes i naturen og som setter pris på å se dyr, plukke bær og sopp uten å måtte tenke på sikkerhet fra potensielle vådeskudd eller føle at de ikke kan ferdes i et område fordi de forstyrrer den pågående jakta. Lovforslaget nevner ingen av disse andre interessegruppene eller hensynene. I et moderne samfunn er jakt ikke lengre en nødvendighet, men snarere et tidsfordriv for et lite mindretall av befolkningen. Vi mener dette i langt større grad må reflekteres i den nye loven.

Vi jobber for å stanse
naturødeleggelser og skape en
framtid der mennesker lever
i harmoni med naturen.
sammen for naturen wwf.no

Videre i teksten kommenterer WWF på en rekke konkrete endringsforslag i loven.

7.2. Særlig om fylkeskommunens og kommunens oppgaver

WWFs innspill til 7.2:

Skuddpremier hører fortiden til, det er ikke et verktøy som bør brukes i vår tid når vi står midt i en naturkrise. Målet med skuddpremier er å avlive så mange individer av en art som mulig, hvilket strider mot prinsippet om økosystemtilnærming i naturforvaltningen. Skuddpremier følger oftest med en subjektiv definisjon av oppfattet skade fra arten(e) det gjelder. For eksempel kan det at en mår tar rypeegg defineres som 'skade' av jegere, samtidig som dette er en naturlig prosess i et sunt økosystem. Vi mener derfor at skuddpremieordningen i sin helhet må fjernes. Dersom ordningen likevel videreføres mener vi at den må tilbakeføres til sin tidligere form, der fylkeskommunen ikke har mulighet til å delegerer tillatelsen til å fastsette skuddpremie til kommunene.

8.1 Vedtak om å tillate jakt og fangst

WWFs innspill til 8.1:

Fredning i ynglingstid skal være et prinsipp som gjelder alle viltarter. Prinsippet har sitt opphav i dyreetiske hensyn, og vi mener derfor at ordet 'bør' må erstattes av ordet 'skal' for å unngå at det gis for mange dispensasjoner som fører til unødige dyrelidelser. Vi er samtidig enige i at det kan være enkelte situasjoner hvor det kan være behov for å gjøre unntak fra prinsippet for f.eks. å unngå spredning av fremmede arter.

8.2 Sanking av egg og dun

WWFs innspill til 8.2:

Sanking av egg av ville arter bør generelt forbys fordi mange fugler opplever store nedgang i bestandsstørrelser, og det strider mot det generelle fredningsprinsippet. Sanking av egg er også svært vanskelig å kontrollere. Dun fra reir etter at ungene har forlatt reiret kan sankes under visse bestemmelser.

Vi jobber for å stanse
naturedeleggelse og skape en
framtid der mennesker lever
i harmoni med naturen.
sammen for naturen wwf.no

8.3 Lodden (vårjakt på ender av hensyn til samisk tradisjon)

WWFs innspill til 8.3:

WWF stiller seg negative til at det skal være mulighet for vårjakt på ender. Det er ikke bærekraftig eller kunnskapsbasert, det strider med lovverk og internasjonale forpliktelser, og det bryter med gode forvaltningsprinsipper. I en tid med naturkrise, hvor naturen står under stadig større press, og forsvinner bit for bit, kan vi ikke være bekjent med ordninger som fører til økende belastning for arter.

WWF viser til Miljødirektoratets vurdering og ber om at den tas til følge:

“Miljødirektoratet viser på sin side til VKM sine konklusjoner om moderat til høy risiko for dårligere livskraftighet ved uttak tilsier at ordningen må avvikles. Miljødirektoratet viser til at den best tilgjengelige kunnskapen må benyttes. Ved mangelfullt kunnskapsgrunnlag må føre-var-prinsippet legges til grunn. Videre sier Miljødirektoratet at det ikke er grunnlag for å si at lodden utøves i god tid før hekketiden. Etter deres vurdering medfører lodden jakt under hekketiden. Miljødirektoratets klare anbefaling er at ordningen med kvoteregulert lodden i Kautokeino avvikles.”

8.5. Dager med jaktforbud

WWFs innspill til 8.5.2

WWF støtter departementenes innspill om å beholde jule- og påskefredning. Det er allerede høyt jaktpress på ville dyrestokker, og det er derfor ingen grunn til å utvide jakttiden ytterligere.

10.3 Jaktvåpen og ammunisjon

WWFs innspill til 10.3:

WWF støtter alternativ 1 som ikke åpner for bruk av alternative våpentyper som f.eks. bue eller armbrost. Bruk av slike våpen strider med prinsippet om rask og human avlving av dyret det jaktes på. Selv om nye typer buer har mye større slagkraft enn før, trenges det fortsatt en mye høyere presisjon for å drepe dyret raskt og humant. Det er allerede en altfor høy andel skadeskyting med bruk av konvensjonelle våpen, og det vil i vårt syn være uansvarlig og inhumant å øke risikoen for skadeskytinger ytterligere. Bue er et lydløst våpen som vil kunne øke fare for illegal jakt betraktelig, og som vil kunne bidra til å forringe friluftsopplevelsen for det store flertallet av befolkningen ytterligere, jf. tidligere kommentar.

Vi jobber for å stanse
naturedeleggelse og skape en
framtid der mennesker lever
i harmoni med naturen.
sammen for naturen wwf.no

Droner bør heller ikke tas i bruk i jaktutøvelse og kan eventuelt kun tillates brukt i ettersøk, dog aldri i områder med generelt droneforbud som verneområder eller annen sårbar natur.

10.4 Fangst

WWFs innspill til 10.4:

Fellefangst bør forbys på generell basis fordi denne fangstmetoden er utdatert og fører til mye lidelse hos dyr. I tillegg til å være en inhuman metode, så har fellefangst en høy andel av fangst av andre arter enn de som er målet i utgangspunktet. Fellefangst kan tillates under visse forutsetninger (f.eks. for å redusere bestander av fremmede arter) der det er gjort på en kontrollert og avgrenset måte som unngår uønsket bifangst av andre arter. Bruk av feller bør kun tillates i ytterst få tilfeller når et levende dyr må fanges for vitenskapelig formål (f.eks. radiomerking av gaupe e.l.), og da med forutsetning om at slik fangst ikke medfører langsiktig negativ påvirkning på individene som fanges.

13.2 Lisensfelling

WWFs innspill til 13.2

WWF mener at det bør ikke tillates lisensfelling av truede arter som er fredet og som Norge har forpliktet seg til å beskytte ifølge Bernkonvensjonen. Lisensfelling slik den praktiseres per dags dato er ikke forenlig med fredet status av de fire store rovdyrartene. Norges tolkning av Bernkonvensjonen er altfor liberal med tanke på jakt, og forvaltningen bør strammes inn mer i den retningen som Bernkonvensjonen var tenkt i utgangspunktet.

Ved bruk av løs, på drevet halsende hund er det risiko for at hunden kan skade eller drepe annet vilt eller beitedyr – ofte midt i yngletiden. Det er en svært uetisk jaktform som ikke burde tillates. WWF mener derfor at adgangen til å fravike reglene for jakt og fangst i lovforslaget ved lisensfelling må fjernes.

14.4 Skuddpremie

WWFs innspill til 14.4

WWF støtter departementenes forslag om at det ikke skal fastsettes skuddpremie for gaupe. Samtidig vil vi påpeke at det generelt ikke burde være skuddpremier for hjemmehørende ville arter i det hele tatt. Skuddpremie kan imidlertid tillates i visse tilfeller og under visse forutsetninger for å regulere bestander av fremmede arter.

Vi jobber for å stanse
naturedeleggelse og skape en
framtid der mennesker lever
i harmoni med naturen.
sammen for naturen wwf.no

WWF vil samtidig påpeke at det er absurd at gaupe, som er sterkt truet (EN) på den norske rødlisten, regnes som en jaktbar art.

Oppsummering

Forslaget til en ny lov og utøvelse av jakt, fangst og felling av vilt har, etter WWFs syn, en rekke mangler som med fordel kan rettes, ikke minst i lys av Norges forpliktelser under den globale naturavtalen.

Vi vil trekke frem noen punkter som vi mener er særlig viktige:

- Skuddpremier hører fortiden til og bør avvikles
- Alternative former for jakt (slik som buejakt) må ikke tillates
- Fellefangst hører fortiden til og bør forbys
- Fredning i yngletiden bør gjelde alle ville arter uten unntak.

Med vennlig hilsen,

Zanete Andersone-Lilley (sign.)

Seniorrådgiver

WWF Verdens naturfond

Vi jobber for å stanse
naturødeleggelser og skape en
framtid der mennesker lever
i harmoni med naturen.
sammen for naturen wwf.no